

Тары мен жүгерінің зиянкестері

Орындаған: Жаманбай А.А

Қабылдаған: Мусаева М.А

Тары барылдақ қоңызы-Orphonus calceatus

- Барылдауық қоңыздар немесе Барылдақ қоңыздар, Ызылдақ қоңыздар (лат. Carabidae) – қатты қанаттылар отрядына жататын түн қоңыздары, жыртқыш қоңыздардың үлкен тобы. Жер шарында кең тараған 25 мыңдай түрі белгілі, оның 1000-ға жуығы Қазақстанда кездеседі, негізгі туыстары: Carabus, Caolosoma, Cicineea.
- Олардың көбісі ұшу қабілетінен айырылған, есесіне өздерінің ұзын аяқтарымен өте жылдам жүгіреді. Барылдақ қоңыздар - белсенді жыртқыштар. Олар қоңыздармен, жұлдызқұрттармен, құрттармен, шырышты ұлулармен айқасуға мүмкіндік беретін күшті жақтармен қаруланған.

-
- Барылдауық қоңыздар күндіз топырақ арасында жасырынып, түнде қорек іздейді. Сопақша денесінің ұзындығы 1 – 2 мм-ден 80 – 90 мм-ге дейін барады. Түсі көбінесе жылтыр қара, қара, жасыл болады. Жіңішке 3 жұп аяқтары жүгіруге, ауыз қуысы кеміруге жақсы бейімделген. Басы кеудесінен айқын бөлектенген, ұзын мұртшалары бар. Барылдауық қоңыздар дернәсіл және қуыршақ сатылары арқылы дамиды.

-
- Барылдауық қоңыздар дернәсіл және қуыршақ сатылары арқылы дамиды. Жұмыртқаларын тамыз айында топырақ арасына салады, олардан 15 – 20 күнде дернәсіл шығады. Дернәсілдер топырақтың тереңірек қабаттарында қыстап, көктемде жер бетіне шығады да, дәнді өсімдіктердің жапырағымен қоректенеді. Мамыр айында пайда болған қуыршақ 12 – 15 күнде қоңызға айналады. Барылдауық қоңыздардың көпшілігі жәндіктерді, моллюскілерді, құрттарды, т.б. жеп пайда келтіреді. Ал кейбір түрлері (мысалы, астық, тары, т. б) дәнді дақылдардың зиянкестері. Барылдауық қоңыздардың 8 түрі қорғауға алынып, Қазақстанның «Қызыл кітабына» енгізілген. [1]

Ғары құмыты-*Stenodiplosis panici* Rood

-
- Қос қанаттылардың галлица тұқымдасына жатады. Денесінің ұзындығы 1-3мм. Мұртшалары ұзын және қызыл түсті, ұрғашыларының ұзын жұмыртқа салғыш қынабы бар. Қазақстанда Батыс және Оңтүстік аудандарда егінге зиян келтіреді. Жылына 4 генерация береді. Күз айларында және құрғақшылық жылдары 5 генерация береді.

Жүгері қоңызы-*Redinus femoralis*

Олардың ұзындығы 7,5-9мм. Денесінің үстіңгі жағы дөңес, түсі күңгірт, қара личинканың ұз 20мм. Түсі сарғылт. Қоңыздар топырақтың ең үстіңгі қабатында және өсімдік қалдықтарының астында личинкалары 15-40см. тереңдікте қыстайды.

Жүгері көбелегі-Ostrinia nubialis

Damage type		Weight decrease, %	
		Plants	Ears
Panicle breaking		4,4	19,6
Stalk breaking above corn ear		33,0	49,0
Stalk breaking below corn ear		45,1	55,0

Күресу шаралары

- Тары мен барылдақ қоңызына Талстар 10% қолданылады. Вегетация кезеңінде бүрку арқылы.
- Тары құмыты Килнекс ,вегетация кезеңінде бүркү.
- Жүгері қоңызы Устад 10%, вегетация кезеңінде бүркү.
- Жүгері сабақ көбелегі Децис 2 ,5% вегетация кезеңінде бүркү.

-
- file:///C:/Users/User/Desktop/%D0%94%D3%99%D0%BD%D0%B4%D1%96%20%D0%B4%D0%B0%D2%9B%D1%8B%D0%BB%20%D0%B7%D0%B8%D1%8F%D0%BD%D0%BA%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96.pptx_files/D_1241_ndi_da_1179_yl_ziankesteri.html